

men dertil skal jeg dog svare, at ganske almindelig taget er enhver økonomisk Fordel, der kommer en enkelt Del af Landet tilgode, tillige en økonomisk Fordel for hele det øvrige Land. Jeg behøver jo ikke at minde de Herrer om den gamle Fabel, som Agrippa fortalte Romerne, da de gjorde Oprør og vandrede ud til det hellige Bjerg. Han fortalte dem Fablen om Bugen og Lemmerne og viste, at naar Bugen har det godt, have ogsaa Lemmerne det godt, og naar Lemmerne have det godt, have ogsaa Bugen det godt. Det er en fuldkommen rigtig Mening, som ogsaa finder Anvendelse her. — Men der er ogsaa en anden nærliggende Betragtning, der viser, hvor forstnyede mine ærede Landsmænd og ærede Medlemmer fra Jylland ere, naar de modsætte sig, at de Egne, der egne sig for Sukkerødyrkingen, skulde faae Lov til at udvikle sig i den Retning, den Betragtning nemlig, at de sukkerproducerende Egne forbruge en overordentlig Mængde Kreaturer til Fødning; thi som bekendt give Sukkerøer en stor Mængde Affald af den fortrinligste Slags. De Herrer, som overværede den sidste Kreaturudstilling i Kjøbenhavn, ville have set, at det Kvæg, der var udstillet fra Fabrikken „Lolland“, udmærkede sig i saa overordentlig Grad fremfor alt det andet iøvrigt gode Kvæg, at det er aldeles piansynligt, at der ikke findes noget andet Foderstof, som i den Grad som Affaldet fra Sukkerfabrikerne egner sig til Kreaturfødning. Det er jo ogsaa bekendt fra andre Lande, at Kvæget fedes hurtig og ganske overordentlig godt med dette Affald. Men det er nu en Selvfølge, at de Egne, der skulle bruge en overordentlig Mængde Opdræt til Fødning, maa søge det i de Egne, hvor der ikke kan dyrkes Sukkerøer, men hvor Græsgangene og Foderroen hører hjemme, altsaa navnlig i Vestjylland, og det vil igjen have til Følge, at Prisen paa Kvæg der vil stige i overordentlig høj Grad, og at det i det Hele staves en hurtig og livlig Handelsomsætning. Der kan ogsaa i saa Henseende hentes Erfaringer fra Lydsland. I de Egne, hvor Sukkerøer trives, standser man med Kvægopdrætningen, man staldfører hele Aaret igjennem, Sommer og Vinter, og kjøber sit Kvæg i Ostpreussen og ved Göttingen, hvor Egnen er mager, men særlig egner sig til Græsgang og Kvægopdrætning, det er altsaa klart, at indirekte kommer Sukkerproduktionen disse Egne til Gode i en ganske overordentlig Grad, og mine Herrer, det er meget vigtigt, at vi søge at fremme vor Kvægopdrætning bedre end tidligere. Syberne vide

saaledes meget godt, at de have faaet en ny Konkurrent i Amerika. Det er jo ikke saa længe siden, at der til Glasgow kom 300 Stykker levende Kvæg fra Amerika, som betaltes med en ganske overordentlig høj Pris og trykkede Prisen paa vort Kvæg, da dette ikke paa nogen Maade kunde maale sig med det amerikanske.

Det er altsaa nødvendigt, at vi ogsaa i den Henseende lægge os efter at komme videre frem ligesaavel som med Hensyn til Korndyrkingen. Denne Indvending falder altsaa ogsaa bestemt til Jorden, at det skulde være en Uretfærdighed mod de vestlige Egne at fremelske Sukkerindustrien i de østlige af Klimaet mere begunstigede Egne. — Endnu staar tilbage at paavise, om Sukkerøedyrkingen med den dertil sig sluttende Industri er rentabel. Det er ganske rigtigt, som et æret Medlem her lige overfor bemærkede, at det ikke kan nytte, at vi drage meget store Værdier frem af Jorden, naar vi ikke kunne fremdrage dem saa billig, at det betaler sig, thi ellers gaar der Arbeidskraft og Kapitaler tilspilde derved. Jeg skal indrømme, at Bevistet i den Henseende endnu ikke er ført praktisk, empirisk, og det er efter min Overbevisning den eneste Maade, hvorpaa Bevistet med Sikkerhed kan føres. Kalkulatorisk kan Bevistet selvfølgelig føres og er ført, og det er godkjendt af vor største landøkonomiske Autoritet, Statsraad Tesdorpf, men jeg maa give den høitærede Finansminister Ret i, at man i den Henseende endnu er berettiget til at tvivle, og den høitærede Minister stiller sig derfor netop paa det aldeles korrekte Standpunkt, naar han siger: Lad os give de bestaaende Fabrikker Leilighed til at løbe Linen ud og til at bevise, at hvis de faae deres Sager finansierede paa den rette Maade, kunne de ikke alene bestaa, men ogsaa give et godt Udbytte. Det er min personlige Overbevisning, at Fabrikkerne kunne yde et fortrinligt Udbytte, og det er ogsaa min Overbevisning, at de kunne vedblive at bestaa, uden at der ræktes dem nogenformelst beskyttende Haand fra det Offentliges Side; men paa den anden Side lader det sig ikke negte, at, dersom man kommer dem til Hjælp paa den antydede Maade, ville de langt hurtigere og flere kunne realisere deres Formaal, som, efter hvad jeg har tilladt mig at udvikle, ogsaa i allerhøjeste Grad maa berøre Staten. Forøvrigt fremførte den høitærede Minister, jeg vil ikke sige et Bevis, men dog en Antydning af, at det kunde tænkes, at vort Land ikke egner sig i den Grad til Sukkerøedyrkingen som f. Ex. Lydsland, Belgien og Frankrig. Han henpegede til